



Martin - Andrej Šepetkovski
Anhela - Bojana Zečević
Herardo - Darko Bjeković
Devojka - Ana Jovanović

Gosti kafića: Jelena Cvijetić, Aleksandar Trmčić,
Milan Tomić, Predrag Paunović, Pero Bjeković,
Zoran Belošević

"Jugosloveni" – Anja Nikolić, Nenad Pavićević

Režija: Stevan Bodroža

Tekst: Juan Mayorga

Prevod teksta sa španjolskog:

Jasna Hudak Stojanović

Dramaturgija: Olga Dimitrijević

Total dizajn: Antun Marohnić

Asistent scenografskog dizajna: Tamara Bušković

Asistent kostimografskog dizajna:

Sonja Kotorčević

Asistent grafičkog dizajna: Nevena Lazarević

Muzika: Vedran Vučić

Scenski pokret i koreografija: Čarni Đerić

Ton majstor: Boris Šurlan

Svetlo majstor: Duško Korlat

Dekorateri: Zlatan Stoiljković, Uroš Čirić, Saša

Kostić, Dragan Miladinović

Organizator umetničkog sektora:

Maja Sofronijević

Izvršni producent: Ivana Nedeljković

Koprodukcija:

Prvo prigradsko pozorište - Puls teatar Lazarevac/

NP Užice/ Bitez teatar



FUNDACIÓN
INSTITUTO INTERNACIONAL
DEL TEATRO DEL MEDITERRÁNEO



losyugoslavos



JFT Toplička



JPKP LAZAREVAC



RTV AVAX



RADIO LAZAREVAC
89,3 FM STEREO



Kolubara RTL



WWW.RADIOKISS.RS



www.clipping.rs

juan mayorga stevan bodroža



Juan Mayorga

biografija

Juan Mayorga je jedan od najizvođenijih španskih dramskih pisaca današnjice i dobitnik mnogobrojnih prestižnih nagrada. Stalni je saradnik pozorišnih trupa kao što je Animalario, a pisao je dramske tekstove i radio adaptacije za španski Nacionalni dramski centar *Centro Dramático Nacional* i Nacionalnu trupu klasičnog pozorišta *Compañía Nacional de Teatro Clásico*. Smatra se jednim od najistaknutijih predstavnika takozvane Bradomin generacije *Generación Bradomin*, koja je dobila ime po uglednoj književnoj nagradi za mlade dramske pisce, Markiz od Bradomina *Marqués de Bradomin*.

Rođen je 1965. godine u Madridu, gde je i studirao. Jedan od prvih kontakata sa pozorištem ostvario je u drugom razredu srednje škole, kada je gledao komad Federika Garsija Lorke, *Donja Rosita la soltera*, i kada je, kako kaže, odmah spoznao da je za njega pozorište igra mašte. Diplomirao je filozofiju i matematiku 1988. godine, a postdiplomske studije pohađao u Minsteru, Berlinu i Parizu, odbranivši doktorat iz filozofije 1997. Predavao je matematiku u Madridu i Alkali de Enares, a trenutno je profesor dramaturgije i filozofije na Visokoj kraljevskoj školi dramskih umetnosti u Madridu *Real Escuela Superior de Arte Dramático*. Radi i kao upravnik Katedre za scenske umetnosti na Univerzitetu Karlos III. Bavi se filozofijom, a njegov najbitniji rad iz ove oblasti je Konzervativna revolucija i revolucionarna konzervacija: Politika i sećanje kod Valtera Benjamina *Revolución conservadora y conservación revolucionaria. Política y memoria en Walter Benjamin*.

Juan Mayorga je jedini predstavnik svoje generacije koji je imao čast da čak tri njegova dela budu premijerno izvedena u španskom Nacionalnom dramskom centru. To su Ljubavna pisma Staljinu *Cartas de amor a Stalin*, Put u nebo *Himmelweg* i Komadanje jezika *La lengua en pedazos*, delo za koje je 2013. godine dobio Nacionalnu nagradu za dramsku književnost *Premio Nacional de Literatura Dramática*, a u kojem je naša publika imala priliku da uživa u maju 2012. godine na Filološkom fakultetu, za vreme posete Juana Mayorge Beogradu. Osim ovih, napisao je mnoga druga dramska dela, a neka od njih su: Hamelin, Angelus Novus, Darwinova kornjača *La tortuga de Darwin*, Pasja reč *Palabra de perro*, Noćne životinje *Animales nocturnos*, Jugosloveni *Los Yugoslavos*, Dečko iz poslednje klupe *El chico de la última fila*, Rejkjavik *Reikjavik*, itd.

Dobitnik je brojnih književnih priznanja, poput nagrade Nacionalnog pozorišta (2007), nagrade Maks za najboljeg autora (2006, 2008. i 2009) i za najbolju adaptaciju (2008. i 2013), nagrade Valje-Inklan (2009), Seres (2013), Baraka (2013) i Nacionalne nagrade za dramsku književnost (2013).

Njegovo ostvarenje Dečko iz poslednje klupe François Ozon adaptirao je u film *U kući Dans la maison*, koji je osvojio Zlatnu školjku za najbolji film i nagradu žirija za najbolji scenario na festivalu u San Sebastijanu, 2012. godine. Mayorgina dela prevedena su na više od 20 jezika i izvođena su u najpoznatijim evropskim pozorištima. Povereno mu je, između ostalog, da radi adaptacije dela nekih od najvećih svetskih pisaca, poput Dostojevskog, Čehova, Kafke, Ibsena, Šekspira, Lopea de Vege, Kalderona de la Barke i mnogih drugih.

Juan Mayorga piše matematičkom preciznošću: „Dobar matematičar može da svede univerzum na jednu formulu, a dobar pisac mora biti sposoban da u jednoj jedinjoj replici prikaže evoluciju lika. Veliki autori sposobni su da otelotvore ideju i da konkretizuju apstraktno.“ Kako kaže, pozorište mu omogućava da pripoveda poput romanopisca, da istražuje jezik poput pesnika i da sa uživanjem razvija svoja filozofska razmatranja. To je savršeno mesto za kritički pogled na svet, za utopijska maštanja i za proveru onoga što jesmo i onoga što bismo mogli da budemo. Jedina granica pozorišta je mašta gledalaca.

Stefan Bondžić

reč reditelja

Jugoslavija dobija dimenzije nekakve izgubljene, mitske zemlje, i za one koji su je dobro poznavali jer su živeli u njoj, i za one koji su o njoj imali neku nejasnu predstavu. Međutim, dobivši dramu "Los Yugoslavos", pre no što ću je pročitati, upitao sam se šta jedan Španac zapravo zna o Jugoslaviji i konceptualnoj naciji Jugoslovena. Jugosloveni Juana Mayorge su metafora, drugo ime za sve što se dematerijalizovalo, za šta nismo sigurni gde se nalazi, o čemu imamo neku nejasnu idealizovanu predstavu ali za čim čežnemo, žudeći za toplinom, spontanošću, strahću koju pripisujemo tim neuhvatljivim pojmovima. Svi mi "pravi" ili "bivši" Jugosloveni znamo da prava Jugoslavija nije bila takva, ni bezbrižna, ni opuštena, ponekad ni topla. Ali ipak, vrlo često, pomislimo sa setom na nju, kao na razdoblje nevinosti, možda čak i odsustva svesti kakva stvarnost zbilja jeste, šta se krije ispod fasade nehajnosti koju je neko drugi za nas podigao. I u toj seti, u toj nejasnoj predstavi nekog boljeg života koji je nekad postojao i nestao, ostavivši za sobom samo čežnju da će se možda nekada opeš uspostaviti. Mayorgini i naši Jugosloveni susreću se i simbolički poklapaju. Zato smo ime drame i ostavili u originalu, "Los Yugoslavos". Sama reč "Jugosloveni" odvela bi buduće gledaoce, u smislu njihovih očekivanja od predstave, u pogrešnom smeru.

Ovo zbilja nije drama o bivšoj Jugoslaviji. Naziv "Los Yugoslavos" i za nekoga ko ne zna španski jasno upućuje na Jugoslovene ali razlog zašto je naziv ostavljen na jeziku originala stvara inicijalnu i namernu zabunu, prostor nejasnoće i magle koji korespondira upravo sa onim kako aktori ove drame doživljavaju taj pojam. Španci imaju nejasnu predstavu

o Jugoslaviji i Jugoslovenima kao naciji i narodu koji je nestao. Tragajući za kaficom u kom se oni navodno skupljaju, aktori ove drame tragaju za sopstvenom "izmičućom" srećom. "Jugosloveni" su u ovom komadu drugo ime za čežnju. A putovanje kroz predeo čežnje, koje smo pokušali da mapiramo u ovoj predstavi, neuhvatljivo je i izmične definicijama kao što je teško odgovoriti na pitanje "Ko su bili Jugosloveni i gde su nestali?"

Stevan Bodroža

reč dramaturga

Duhovi Jugoslavije i Jugoslovena su očigledno dolutali i do savremene španske dramaturgije. Odgovor na pitanje zbog čega jedan španski pisac naziva tako svoj, na prvi pogled prilično intimistički komad, moramo pronaći u aktuelnom društvenom trenutku previruće Evrope.

Španiju su u poslednje vreme potresali protesti i uznemireni društveni pokreti. Snažan otpor neoliberalnom kapitalizmu prelio se na ulice i trgove. Kroz to su polako i priče učesnika i učesnica o nepravdi koju doživljavaju dobijale svoj lik, i davale nam jasne primere neljudskosti sistema. Ipak, i dalje, emotivni aspekti tih života, pojedinačne sudbine ljudi iz gradova, nedovoljno nam dolaze pred oči.

U imaginaciji Juana Mayorge, u njegovom opisivanju savremene Španije, problematika savremenog grada izbacuje se u prvi plan. Iako Mayorgin komad u fokus ne izbacuje angažovanu komponentu, društveni sistem savremene Španije kroz njega provejava, i posredno i neposredno se odražava na živote junaka. Prinudeni na neprekidni rad, zarobljeni unutar tesnih porodičnih okvira i svojih učaurenih pozicija, ovi ljudi čije je stanište savremeni grad, prepušteni usamljenosti svoje svakodnevice, i dalje žele da veruju da postoji i nešto van toga. I to je moguće čak i onda kada nemaju svoj glas, kao, na primer, Anhela. Njoj, zarobljenoj u monotoniji porodičnog života, pisac oduzima glas ali joj ostavlja težnje - neke imaginarne "Los Yugoslavos", ideju o drugačijem i boljem životu, o životu vrednom življenja.

Jugosloveni tako odjednom stoje kao simbol nečeg čega više nema. Oni, i ta zemlja koja zvanično već odavno ne postoji, su za Mayorgu utopijsko mesto, mesto socijalizma i ljudskog dostojanstva. I socijalizam i dostojanstvo su u današnjem svetu izgubljene, egzotične i privlačne stvari. Mayorgini stanovnici savremenog grada zato, dok vode svoje elegične živote, ipak imaju snage da priželjkuju taj svet. Jer to postaje pitanje preživljavanja - šta ćemo raditi ako izgubimo ideju da je postoji svet drugačiji od onog u kom banke nemilosrdno konfiskuju stanove, kafedžije zatvaraju jednom na sedam dana godišnje, a ljudski život postaje vredan samo ako dovoljno produkuje? Šta ćemo raditi ako izgubimo ideju da je i takav svet moguć?

Olgia Dimitrijević